

Anhörigas upplevelser och erfarenheter av heldygnspsykiatri – hur beskrivs kuratorn?

Lovisa Thunström

Doktorand, Institutionen för socialt arbete, Marie Cederschiöld högskola

Bakgrund: Enligt tidigare forskning upplever många anhöriga sig negligerade av personal inom den psykiatriska vården. Trots införandet av den nationella anhörigstrategin 2022 är det oklart om anhörigas situation har förbättrats och hur de upplever personalens bemötande och samspel.

Syfte och frågeställningar: Syftet är att beskriva och analysera anhörigas erfarenheter, förväntningar och önskemål på personal (med fokus på kuratorer) inom heldygnspsykiatri.

Vilka erfarenheter, förväntningar och önskemål har anhöriga på personal (inklusive kuratorer) inom heldygnspsykiatri? Hur uppfattar anhöriga att kuratorerna arbetar med anhörigperspektiv?

Metod: Sjutton semistrukturerade intervjuer har genomförts med anhöriga till någon som varit inlagd minst en gång inom psykiatrisk heldygnsvård de senaste fem åren. Teman som berör hälso- och sjukvårdskuratorers arbete har plockats ut från intervjuerna och analyserats tematiskt.

Preliminära resultat: Anhöriga förväntar sig inte att få stöd för egen del av personal/kurator på avdelning, men önskar att personal åtminstone hänvisar vidare till anhörigstöd inom kommun eller civilsamhälle. Anhörigas önskar att bli informerade i hur de ska bemöta sin närstående vid exempelvis psykos samt att personalen hjälper närstående ut i samhället igen, vilket avlastar den anhörige. Kuratorer beskrivs som en personalkategori som kan involveras vid utskrivning och som emellanåt kan hålla stödsamtal, men nämns inte i samband med det dagliga arbetet ute på avdelning. Frånvaro av psykosocial personal som samordnar med SIP-möten eller uppmärksammar anhöriga vid suicid framkommer i anhörigas berättelser.

Diskussion: Anhörigas låga förväntningar på anhörigstöd från heldygnspsykiatri kan tolkas i ljuset av en fortsatt individcentrerad vårdlogik där patienten ses som en enskild enhet (inte del av ett system) trots den politiskt framtagna nationella anhörigstrategin inom vård- och omsorg. Denna vårdlogik kan ha påverkat anhörigas upplevelser och erfarenheter av kuratorn som en perifer, konsultliknande personal som involveras vid vissa punktinsatser.